

Priprema podataka za statističku obradu

Doc. dr. sc. Gordana Brumini
Katedra za medicinsku informatiku

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Najčešća pitanja?

- Koliki ispitanika treba za doktorat, je li dovoljno 100 ispitanika?
- Kako treba upisivati podatke?
- Koje varijable koristiti?
- Jesu li ove varijable dobre/dovoljne?

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Koliko ispitanika treba tj. koliki N treba?

- Procjena veličine uzorka
- Snaga testa
- Razina značajnosti

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Razina (statističke) značajnosti

- $P < 0,05$
  - Nul-hipoteza se odbacuje, postoji statistička značajnost
  - u 95 % slučajeva statistička značajnost postoji, u 5 % slučajeva nema značajnosti
- $P \geq 0,05$
  - Nul-hipoteza se prihvaća, ne postoji statistička značajnost
  - u 95 % slučajeva statistička značajnost ne postoji, u 5 % slučajeva postoji

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Power analysis

power analysis - Google pretraživanje - Mozilla Firefox

power analysis

Power Analysis Software

Power Analysis - The Free Encyclopedia

Statistical Power Analysis

Snaga testa

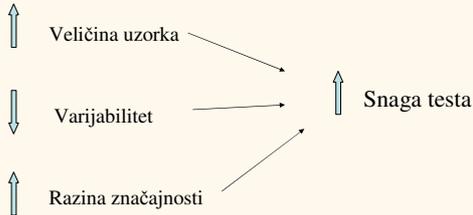
Adobe Reader - [6_EDED.pdf]

Veličina je uzorka u pozitivnoj korelaciji sa snagom testa (Grafikon 1.), a općenito je prihvaćeno da snaga testa ne bi trebala biti manje od 0,8 (O'Brien i Wang, 2007) za prag značajnosti $\alpha = 0,05$. Optimalna veličina uzorka znači da uzorak treba biti dovoljno velik da zadovolji pretpostavke potrebne za izvođenje preciznih zaključaka, a opet ne prevelik: zbog prevencije prihvatanja lažne nulte hipoteze (false discovery rate - FDR).

Grafikon 1. Odnos veličine uzorka i snage testa
Figure 1. Relation of sample size and power

Confalonieri i sur. (2006) ističu da bi napravljuje bilo procijeniti potrebnu veličinu uzorka na osnovi rezultata preliminarnih istraživanja, ali da se to rijetko čini. Veličine uzorka kvantitativnih svojstava

Snaga testa

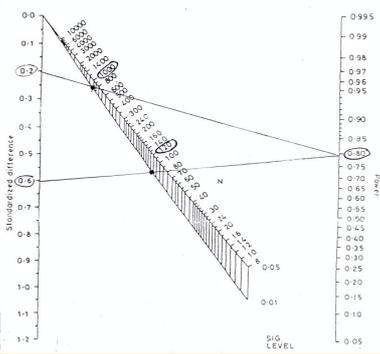
Izračun veličine uzorka

- Altmanov nomogram
- Programi
- Psiholozi: pravilo broj varijabli * 5 = N

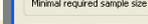

Altmanov nomogram za procjenu veličine uzorka

Appendix 1. Nomogram for Sample Size Estimation

Gdje se može učiniti izračun veličine uzorka?

Pogreške testiranja hipoteze

- vjerojatnost pogreške I. vrste, α
  - odbacujemo istinitu nul-hipotezu (ako je $P < \alpha$)
- vjerojatnost pogreške II. vrste, β
  - prihvaćamo neistinitu nul-hipotezu, zaključujemo da nema efekta kada on stvarno postoji
- $1 - \beta =$ snaga testa

Snaga testa

- Snaga testa ocjenjuje kvalitetu samog testa
- Definira koliki uzorak je potreban za statistički zaključak
- Koliko je vjerojatno da se nekim statističkim testom određuje mjereno svojstvo

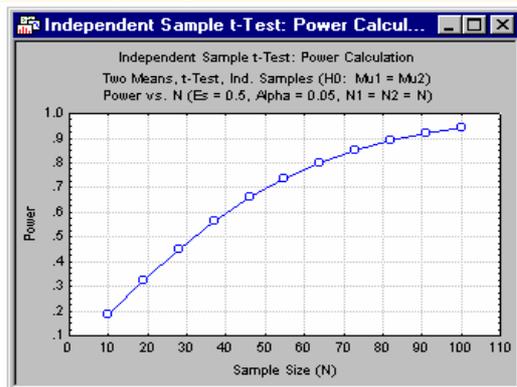

Analiza snage testa

- "dobar test"- snaga bi trebala biti 70-80 %
- etički neprihvatljivo, gubitak vremena i novaca provoditi istraživanje koje ima 40 % vjerojatnost da otkriva efekt koji se istražuje
- pr. mjerenje stava s upitnikom (snaga testa 80 %)
  - u 80 % postoji vjerojatnost da se tim upitnikom doista mjeri stav
  - u 20 % postoji vjerojatnost da taj upitnik ne mjeri stav

Krivulja snaga testa i veličina uzorka

Koliko ispitanika treba tj. koliki N treba?

- Procjena veličine uzorka
- Treba 2 parametra
  - snaga testa ✓
  - razina značajnosti ✓

Podaci

- Kvantitativni
- Omjerene i intervalne mjerne ljestvice
- Mjerljivi i imaju mjernu jedinicu
- 10 cigareta na dan
- BMI
- 45 godina
- Kvalitativni
- Nominalne i ordinalne mjerne ljestvice
- Opisni, bez mjerne jedinice
- pušači i nepušači
- opeklina I. -IV. stupnja

Nominalna ljestvica

- Nazočnost prisustva na nastavi
  - da/ne
- Pušenje
  - da/ne
- Kardiovaskularna bolest
  - ima/nema
- Spol
  - muški, ženski

Ordinalna ljestvica

- Ocjenjivanje studenata 1-5 ili A - E
- Razredi u smislenom (rastućem) nizu
- Širina razreda može biti nejednaka
- Katkada se mogu tretirati kao podaci iz intervalne mjerne ljestvice
- Opeklina od I do IV stupnja
- Stadiji bolesti (Ca,..)

Intervalna ljestvica

- Izražava količinu → brojeva vrijednost odgovara vrijednosti obilježja
- Može imati mjernu jedinicu
- Temperatura, pH vrijednost, IQ,
- "nula" → dogovorena vrijednost (pr. 0 °C)
- $t_1 = -10$ °C, $t_2 = 20$ °C, nije 2 puta veća nego je razlika 30 °C

Omjerna ljestvica

- Kvantitativni podatak – brojnost jedinice mjerenja
- Masa, dob, koncentracija, broj studenata na I. godini
- Vrijednost "nula" → nepostojanje obilježja
- Omjer → omogućuje procjenu vrijednosti
  - npr: BMI ... dvostruko veći od ...

Pravila za prikupljanje podataka

- što više varijabli
  - za multivarijantne analize treba više zavisnih varijabli
  - izbjegavati kategorijske varijable
- kvantitativni podaci mogu se prevesti u kvalitativne
- čuvati izvorne podatke
- po završetku EU projekta revizija i nakon 5 godina, podaci iz doktorata do 10 godina

Kako upisati podatke

Programi u kojima možete upisati podatke

- MS Excel
- MedCalc
- Statistica

Kako pravilno upisati podatke u Excel

- Sve podatke upisati u jedan radni list (Sheet)
- Izbjegavati boje
- Objasniti legendu
- Što više varijabli imati
  - posebice kontinuirane podatke
- Voditi računa o ciljevima istraživanja

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Primjer loše tablice

Oblikovanje kategorijskih varijabli

Legenda: za stupanj parodontne bolesti

- 1 - max dubina džepova do 4 mm
- 2 - max dubina 4-6 mm
- 3 - Max dubina >6mm i furkacijski defekti

Legenda: (za broj leukocita)

- 1-normalan
- 2-povišen
- 3-snižen

Legenda: Candida

- 0 - nema
- 1 - stupanj I
- 2 - stupanj II
- 3 -stupanj III

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Oblikovanje kategorijskih varijabli

- 1- subklinička hipotireoza
- 2- hipotireoza
- 3- eutireoza
- 4- subklinička hipertireoza
- 5- hipertireoza
- može i tekstualno- paziti da se uvijek jednako piše

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Kontinuirani podaci → kategorijski podaci

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	starost/	spol	skupina	skupina	kardiov	BMI	skupina	skupine	stupan
	godine		ja	ja	skupine	ja	ja	ja	parodont
			skupine	skupine	na	EMJ	EMJ	EMJ	ne
					bolest				bolesti
1.000000	76	Z	ispitvana	2	2	22.86237	1	1	2
2.000000	40	M	kontrola	1	0	25.59221	2	1	2
3.000000	57	M	ispitvana	2	4	26.30362	2	0	2
4.000000	76	M	ispitvana	2	3	29.05475	2	1	2
5.000000	79	Z	kontrola	1	1	29.29668	2	0	1
6.000000	66	Z	kontrola	1	1	30.11621	3	1	2
7.000000	80	Z	ispitvana	2	2	23.4375	1	4	0
8.000000	64	Z	kontrola	1	0	27.36997	2	1	1
9.000000	68	M	kontrola	1	1	28.07584	2	1	2
10.000000	62	Z	kontrola	1	1	21.21925	1	2	2
11.000000	69	Z	kontrola	1	1	33.26217	3	4	0
12.000000	62	Z	kontrola	1	0	23.24341	1	0	1
13.000000	29	Z	kontrola	1	0	19.67617	1	0	1
14.000000	32	Z	kontrola	1	0	20.0692	1	1	1
15.000000	69	M	kontrola	1	0	28.34467	2	1	3
16.000000	76	Z	kontrola	1	0	19.94127	1	0	1
17.000000	73	Z	kontrola	1	1	36.73095	3	0	1
18.000000	57	Z	ispitvana	2	3	22.75931	1	1	1
19.000000	67	Z	kontrola	1	1	29.76778	2	1	1
20.000000	83	Z	ispitvana	2	2	32.04995	3	4	0
21.000000	59	M	kontrola	1	0	27.4466	2	1	1
22.000000	49	M	kontrola	1	0	33.79247	3	4	0
23.000000	58	Z	kontrola	1	0	27.88519	2	2	1
24.000000	64	Z	kontrola	1	0	26.39663	2	1	1

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

.. i obrnuto kada kategorijski podaci mogu postati kontinuirani

- mjerenje stava
- Likertova mjerna ljestvica od 1 do 5
  - 1 - uopće se ne slažem
  - 2 - uglavnom se ne slažem
  - 3 - niti se slažem niti se ne slažem
  - 4 - uglavnom se slažem
  - 5 - slažem se
- veliki N - dozvoljava da se ovi kategorijski podaci tretiraju kao kontinuirani podaci

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Zašto su bolji kontinuirani podaci

- Parametrijski testovi
- Veća snaga testa
- Multiple analize

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Dobro upisani podaci

Y	W	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
44	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
46	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
47	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
49	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
50	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Dobro upisani podaci

Y	W	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
26	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
28	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
29	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
31	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
34	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
35	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
36	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
38	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
39	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
40	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
41	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
44	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
46	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
47	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
48	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
49	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
50	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Unos podataka iz Excela u Statisticu

Opening file: rezulta... ?

- Import all sheets to a Workbook
- Import selected sheet to a Spreadsheet
- Open as an Excel Workbook
- Set as default

Open Excel Workbook ?

File name: rezulati.primarni3.xls

- For each imported sheet:
  - Ask me about formatting
  - Get case names from first column
  - Get variable names from first row
  - Import cell formatting

Each sheet in Excel Workbook will be transformed into a Spreadsheet in STATISTICA Workbook.

Podaci u MedCalc

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	72	66	lb	1	0	2	0,63	lb	
2	70	66	lb	1	0	2	0,57	lb	
3	70	50	lb	1	0	1	0,5	lb	
4	70	50	lb	1	0	2	0,65	lb	
5	68	50	lb	0	0	1	0,43	lb	
6	70	50	lb	0	0	1	0,54	lb	
7	70	60	lb	1	0	2	0,76	lb	
8	68	50	lb	0	1	1	0,45	lb	
9	66	66	lb	1	0	2	0,64	lb	
10	62	70	lb	1	0	2	0,6	lb	
11	70	68	lb	1	0	2	0,64	lb	
12	72	70	lb	1	0	2	0,74	lb	
13	70	55	lb	0	0	1	0,3	lb	
14	74	56	lb	0	0	1	0,31	lb	
15	80	74	lb	1	0	2	0,5	lb	
16	74	74	lb	1	0	2	0,53	lb	
17	70	62	lb	1	0	2	0,65	lb	
18	70	56	lb	1	0	2	0,68	lb	

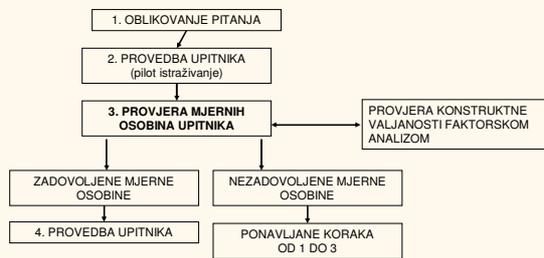
Oblikovanje upitnika

- Definiranje ciljeva
- Odabir uzorka ispitanika
- Oblikovanje pitanja
  - otvorenog i/ili zatvorenog tipa- Likertova skala
- Provedba
- Provjera mjernih osobina

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Koraci u oblikovanju upitnika

Oblikovanje pitanja

- Jasna, kratka i jednoznačna pitanja
- Izbjegavati pristrane ponuđene odgovore
  - Pušite li? Da/Ne
- Obratiti pažnju na izraze
  - sinonimi, višeznačnice, pozitivna/negativna pitanja
- Izbjegavati neugodna i hipotetska pitanja
- Poštovati privatnost i anonimnost

Primjeri pitanja

- Pušite li:
  - da
  - ne
  - svakodnevno
  - povremeno
- Računalom se koristite u svrhu:
  - posla
  - igre
  - kupovine
- Pušite li:
  - ne
  - povremeno
  - svakodnevno
- Koristite li računalao za rad:
  - da
  - ne

Primjer pitanja u upitniku 1

1. Dob (godina)
2. Spol M Ž
3. Ustanova u kojoj radite (ukoliko radite u više ustanova, upišite onu u kojoj ste zaposleni u većinskom udjelu):
  - Fakultet
  - Znanstveni institut
  - Bolnica ili druga zdravstvena ustanova

Primjer pitanja u upitniku 2

1.	Katkad sam u iskušenju da plagiram jer svi ostali (studenti, istraživači, liječnici) to čine.	1	2	3	4	5
2.	Plagiranje osiromašuje istraživački duh.	1	2	3	4	5
3.	Prekratki rokovi daju mi pravo na malo plagiranja.	1	2	3	4	5
4.	Samoplagiranje NE bi trebalo kažnjavati kao plagiranje.	1	2	3	4	5

Pisana uputa 1

- Molim Vas da budete sudionici ovog istraživanja. Istraživanje će obuhvatiti sve učenike prvog razreda srednje škole Primorsko-goranske županije. Ovim se upitnikom ispituju stavovi ljudi o pušenju.

Unaprijed Vam hvala na suradnji!

Pisana uputa 2

Molim Vas da budete sudionici u istraživanju **kojega provodim u sklopu svojeg doktorskog rada**. Istraživanje će obuhvatiti sve učenike prvog razreda srednje škole Primorsko-goranske županije. Ovim se upitnikom ispituju **razmišljanja** ljudi o pušenju. **Ispitivanje je anonimno, ne zanima nas Vaše ime i prezime, nitko neće biti upoznat s Vašim odgovorima.**
Unaprijed Vam hvala na suradnji!

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Pouzdanost upitnika

- Određuje pogreške mjerenja u opaženom rezultatu.
- Stupanj u kojem su rezultati dosljedni, sigurni ili ponovljivi (Croanbach koeficijent $\alpha > 0,7$)
- Savršeno pouzdan test - rezultati svakog mjerenja su identični (Croanbach koeficijent $\alpha=1$)

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

ROC analiza

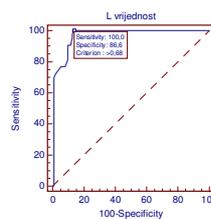
- engl. Receiver Operating Characteristic Curve
- Za određivanje valjanosti dijagnostičke metode
- Valjanost je sposobnost dijagnostičkog testa da pravilno klasificira ispitanike u bolesne i zdrave
- Određuje se temeljem
  - Osjetljivosti testa
  - Specifičnosti testa

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

ROC krivulja

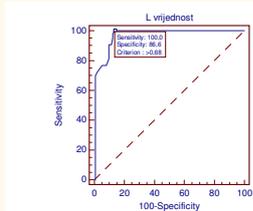
- daje podatke o:
  - osjetljivosti i specifičnosti testa
  - definira vrijednost kriterijskog prediktora (najmanji broj LP i LN)
- Kvadratić opisuje:
  - osjetljivost = 100 %, (SP/SP+LN)
  - specifičnost 86,6 % (LP)
  - kriterijski prediktor >0,68

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Površina ispod ROC krivulje

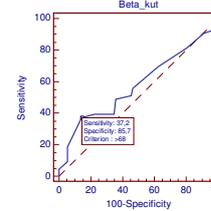
- Površina ispod ROC krivulje = 0,967; $P < 0,001$
- 0,9 - 1 = izvrstan test
- 0,8 - 0,9 = dobar test
- 0,7-0,8 = osrednji test
- 0,6 - 0,7 = slabiji test
- 0,5 - 0,6 = test bez uspjeha

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

ROC krivulja

- Površina ispod ROC krivulje = 0,579; $P = 0,133$

Površina ispod ROC krivulje	0,579
Standardna pogreška	0,052
95% granice pouzdanosti CI	0,487 to 0,657
Razina značajnosti P	0,133

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

ROC analiza - izračun vrijednosti kriterijskog prediktora

Kriterij	Osjetljivost/%	95% CI	Specifičnost/%	95% CI	+LP	-LN
>=0,34	100,00	91,7 - 100,0	0,00	0,0 - 3,3	1,00	0,00
>=0,34	100,00	91,7 - 100,0	0,89	0,1 - 4,9	1,01	0,00
>=0,35	100,00	91,7 - 100,0	1,79	0,3 - 6,3	1,02	0,00
>=0,38	100,00	91,7 - 100,0	2,68	0,6 - 7,6	1,03	0,00
>=0,43	100,00	91,7 - 100,0	3,57	1,0 - 8,9	1,04	0,00
>=0,44	100,00	91,7 - 100,0	4,46	1,5 - 10,1	1,05	0,00
>=0,45	100,00	91,7 - 100,0	6,25	2,6 - 12,5	1,07	0,00
>=0,47	100,00	91,7 - 100,0	11,61	6,3 - 19,0	1,13	0,00
>=0,48	100,00	91,7 - 100,0	13,39	7,7 - 21,1	1,15	0,00
>=0,5	100,00	91,7 - 100,0	16,07	9,8 - 24,2	1,19	0,00
>=0,51	100,00	91,7 - 100,0	17,86	11,3 - 26,2	1,22	0,00
>=0,52	100,00	91,7 - 100,0	23,21	15,8 - 32,1	1,30	0,00
>=0,53	100,00	91,7 - 100,0	27,68	19,6 - 36,9	1,38	0,00
>=0,54	100,00	91,7 - 100,0	29,46	21,2 - 38,8	1,42	0,00
>=0,55	100,00	91,7 - 100,0	37,50	28,5 - 47,1	1,60	0,00
>=0,56	100,00	91,7 - 100,0	41,96	32,7 - 51,7	1,72	0,00
>=0,57	100,00	91,7 - 100,0	52,68	43,0 - 62,2	2,11	0,00
>=0,58	100,00	91,7 - 100,0	56,36	45,7 - 64,8	2,24	0,00
>=0,59	100,00	91,7 - 100,0	59,04	48,3 - 67,3	2,38	0,00
>=0,6	100,00	91,7 - 100,0	62,50	52,9 - 71,5	2,67	0,00
>=0,61	100,00	91,7 - 100,0	64,29	54,7 - 73,1	2,80	0,00
>=0,63	100,00	91,7 - 100,0	67,86	58,4 - 76,4	3,11	0,00
>=0,64	100,00	91,7 - 100,0	69,64	60,2 - 78,0	3,29	0,00
>=0,65	100,00	91,7 - 100,0	75,00	65,9 - 82,7	4,00	0,00
>=0,66	100,00	91,7 - 100,0	83,04	74,8 - 89,5	5,89	0,00
>=0,67	100,00	91,7 - 100,0	83,93	75,8 - 90,2	6,22	0,00
>=0,68 *	100,00	91,7 - 100,0	86,61	78,9 - 92,3	7,47	0,00
>=0,69	97,67	87,7 - 99,6	87,50	79,9 - 93,0	7,81	0,027

Mutipla regresijska analiza

- za određivanje udjela i značajnosti doprinosa ispitivanih čimbenika na zavisnu varijablu

Čimbenik	β-koefficient	P	Udio doprinosa (%)
Životna dob	-0,044	0,191	0,5
Spol	0,019	0,506	0,2
Školska sprema	0,079	0,028	1,0
Informatičko obrazovanje	0,085	0,012	1,5
Uporaba računala	0,302	<0,001	10,1

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Mutipla regresijska analiza u Statistici

Statistical analysis

- ..naziv odlomaka u radu u kojem pišete o statistici..
- na početku
  - Statistical analysis of data was performing by using Statistica for Windows, release 8.1 (Stasoft, INC., Tulsa, OK, USA).
- na kraju
  - All statistical values were considered significant at the P level of 0.05.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Članak u CMJ

- Lang T. Twenty statistical errors even YOU can find in biomedical research articles. CMJ.2004;45(4):361-370.

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku

Hvala na pozornosti

- Dva su načina na koji se može živjeti: Jedan je - kao da ništa nije čudo. Drugi je - kao da je sve čudo. (Einstein)

Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci Katedra za medicinsku informatiku